

RICHTLIJNEN Blauwe Vlag Strandcriteria

DOEL EN FUNCTIE VAN DEZE RICHTLIJNEN

Deze richtlijnen vormen de interpretatie van de Blauwe Vlag criteria door *The Foundation for Environmental Education*, oftewel FEE. Deze richtlijnen maken deel uit van de gemeenschappelijke afspraken met betrekking tot de Blauwe Vlag. Als zodanig dienen deze richtlijnen niet alleen als richtsnoer voor aanvragers van de Blauwe Vlag om aan de criteria te kunnen voldoen, maar ook voor de landelijke en Europese beoordelingscommissies om een bepaalde situatie van een gegadigde voor de Blauwe Vlag te toetsen aan de verwachtingen van FEE. Daarbij vormen deze richtlijnen een nuttig hulpmiddel om aan geïnteresseerde partijen uit te leggen wat naleving aan de Blauwe Vlag criteria in de praktijk inhoudt.

De Blauwe Vlag werkt met verplichte criteria (V) en optionele (guideline) criteria (G). Met V of G wordt bij ieder criterium de status aangegeven.

MILIEU INFORMATIE EN EDUCATIE.

1. **Er is informatie over het Blauwe Vlag programma aanwezig op het strand (informatiepaneel, informatie in strandpaviljoens, bij Reddingsbrigade) (V).**

Informatie over het Blauwe Vlag programma is aanwezig via het blauwe Vlag infopaneel, via brochures in strandpaviljoens, reddingsposten en VV-kantoren.

Op het Blauwe Vlag informatiepaneel dient opgenomen te zijn:

- Plattegrond van het strand
- De faciliteiten aan de hand van pictogrammen
- Algemene informatie over het strand en strandbeheerder, inclusief bereikbaarheidsgegevens
- Informatie over het Blauwe Vlag programma en Blauwe Vlag secretariaat Nederland (inclusief bereikbaarheidsgegevens).

2. **De strandbeheerder dient aan te kunnen tonen dat er minimaal vijf activiteiten op milieu-educatiegebied worden geboden. (V)**

Milieueducatie bevordert de doelstellingen van de Blauwe Vlag Campagne, door: de bewustwording van, en de zorg voor de kustgebieden en de binnenwateren door recreatieve gebruikers en beroepsmatige gebruikers te bevorderen personeel en toeristische dienstverleners op te leiden in milieuzaken de plaatselijke interesse te wekken voor het beheer van hulpbronnen in de kustgebieden en de omgeving van binnenwateren het duurzame gebruik van het gebied voor recreatie en toerisme te bevorderen.

De verschillende activiteiten

Er moeten in de gemeente minimaal vijf aparte activiteiten aangeboden worden; niet noodzakelijkerwijs vijf activiteiten per strand. Deze activiteiten dienen in Nederland direct betrekking te hebben op de kustgebieden of op de binnenwateren. Aanbevolen wordt om sommige van de vijf activiteiten betrekking te laten hebben op de duurzame ontwikkeling van de gemeente in zijn totaliteit, in relatie tot de verbetering van het milieu van de kustgebieden aan zee of aan de binnenwateren.

Voorbeelden van activiteiten

De activiteiten kunnen onderverdeeld worden in vier categorieën:

A. UITGEVEN VAN DOCUMENTATIE

Deze categorie omvat de productie van folders, stickers, programma's, ansichtkaarten, nieuwsbrieven voor scholen en gemeenten, boeken, T-shirts, tasjes, posters, radiobulletins, en dergelijke.

B. ACTIVITEITEN WAARBIJ PASSIEVE PARTICIPATIE VERWACHT WORDT

Deze categorie omvat tentoonstellingen, films, presentaties, diavoorstellingen, het organiseren van congressen en discussiebijeenkomsten, en dergelijke.

C. ACTIVITEITEN WAARBIJ ACTIEVE PARTICIPATIE VERWACHT WORDT

Deze categorie omvat rondleidingen, educatieve spelvormen (zoals vraag- en antwoordspelletjes, speurtochten, spellen waarbij afval verzameld wordt, en dergelijke), toneelvoorstellingen, schoonmaakdagen, kustwachtactiviteiten, strandinspecties, foto- of tekenwedstrijden, projecten tot natuurbehoud, kringloopprojecten, groene-technologieprojecten, en dergelijke.

D. REPRODUCEERBARE ACTIVITEITEN

Deze categorie omvat trainingscursussen voor onderwijspersoneel, en begeleiders van kinderen in verenigingen, clubs en andere groepen.

In de milieu-educatieve activiteiten die binnen de gemeente aangeboden worden, dienen verschillende typen activiteiten vertegenwoordigd te zijn.

Doelgroepen

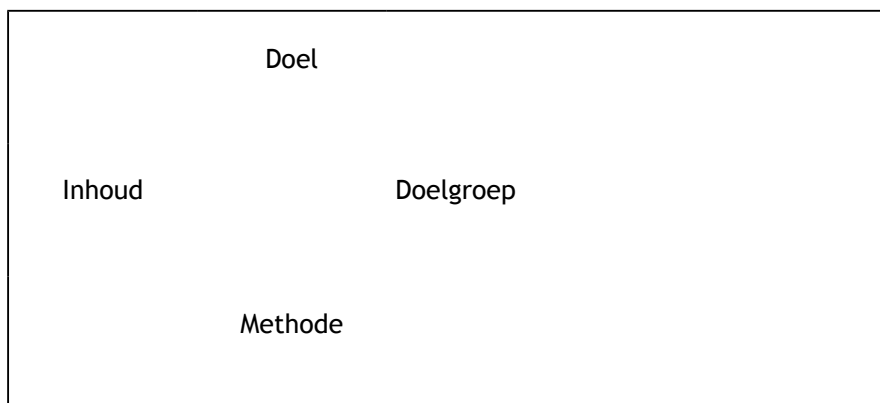
Deze activiteiten dienen diverse doelgroepen aan te spreken. Het is van belang dat de plaatselijke autoriteiten samen met andere betrokkenen in de omgeving een programma opzetten om een groot aantal geïnteresseerde partijen die invloed uitoefenen op het plaatselijke milieu voor te lichten en bewuster te maken: bezoekers, de plaatselijke bevolking, personeel in de toeristische dienstverlening, vissers, medewerkers in de plaatselijk industrieën, en dergelijke. Bovendien moet vraag en aanbod op elkaar afgestemd worden. Het is bijvoorbeeld niet voldoende om in een belangrijke toeristische plaats slechts één algemeen toegankelijke activiteit in het hele seizoen aan te bieden.

De activiteiten moeten onderdeel uitmaken van een gedegen milieu-communicatie-programma, dat zich richt tot verschillende doelgroepen en waarbij de verantwoordelijkheden van de plaatselijke gemeente vanuit een plaatselijk 'Agenda 21'-perspectief benaderd worden. Informatie over algemeen toegankelijke activiteiten moeten duidelijk aangekondigd worden op de informatiepunten op het strand of in toeristische krantjes of tijdschriften, of aangeplakt in kantoren voor toeristische informatie, met daarin vermeld:

- welke soort activiteit het betreft, en
- wanneer en waar de activiteit plaatsheeft.

Overwegingen bij elke activiteit

Voordat een activiteit gestart wordt, is het aan te bevelen om het doel van de activiteit voor ogen te houden, de doelgroep, de inhoud en de methoden om de doelgroep en het doel te bereiken. Dit wordt goed geïllustreerd door de zogenaamde 'molen van Van Rooyen':

Let op: als u één van de onderdelen verandert, heeft dit consequenties voor de overige onderdelen

Met deze cirkel kunt u ook controleren of de doelstellingen bereikt zijn.

Voor elk van de vijf activiteiten moet een omschrijving, waarin de onderstaande aspecten vervat zijn, aan de landelijke vertegenwoordiging van de Blauwe Vlag gestuurd worden:

- 1) De naam van de activiteit
- 2) Het doel van de activiteit
- 3) De doelgroep
- 4) De inhoud/boodschap van de activiteit
- 5) De methode (gebruikt om de boodschap over te brengen)
- 6) Het resultaat
- 7) Bijlage/voorbeelden/en dergelijke.

3. **De strandbeheerder dient de meest recente informatie over de kwaliteit van het zwemwater duidelijk zichtbaar op het strand aan te brengen, in de vorm van eenvoudig te interpreteren tabellen of cijfers (hiertoe is poster beschikbaar), zo dicht mogelijk in de buurt van het Blauwe Vlag informatiepaneel (V).**

Aanbevolen wordt om de waterkwaliteitgegevens in een kleine vitrinekast aan de paal van het Blauwe Vlag informatiebord te hangen. Een alternatief is de poster bij de reddingspost te hangen. Het secretariaat van de Blauwe Vlag stuurt de waterkwaliteitgegevens naar de contactpersonen van de strandbeheerder. Deze is er verantwoordelijk voor dat deze gegevens op de poster worden geschreven. De frequentie van deze bemonsteringen is gemiddeld één per twee weken. Een aantal provincies hanteert in het hoogseizoen een frequentie van één bemonstering per week.

4. **Informatie over kwetsbare natuurgebieden in het kustgebied, met inbegrip van de flora en fauna, moet op een openbare plaats worden opgehangen en worden opgenomen in informatiemateriaal dat aan toeristen wordt verschaft. Deze informatie dient eveneens te vermelden waar men zich in dergelijke gebieden aan dient te houden. (V)**

Het doel van dit criterium is de bezoekers van het strand te informeren over de relevante gegevens van natuur en milieu op en aan het strand. Lokale ecosystemen en kwetsbare natuurgebieden zijn de parel van de Nederlandse kust. Het is van belang de kwetsbaarheid in beeld te brengen en de waardering bij de bezoekers te verhogen.

Deze informatie hoeft niet per definitie door de strandbeheerder alleen opgesteld te worden. Men kan ook gebruik maken van informatie van derden zoals Stichting Duinbhoud, Rijkswaterstaat, Waterschappen, IVN, Natuurmonumenten en andere organisaties. In veel gevallen hebben badplaatsen een bezoekerscentrum in de regio. Verwijzing naar deze bezoekerscentra is een van de manieren om aan dit criterium te voldoen, als ook het distribueren van informatie via bebording of brochures in strandpaviljoens en strandwachtposten.

5. **Er is een Blauwe Vlag informatiepaneel waarop een plattegrond van het strand met de voorzieningen in pictogrammen aangegeven (V).**

Dit Blauwe Vlag informatiepaneel is te bestellen bij het secretariaat van de Blauwe Vlag. In overleg met opdrachtgever wordt het paneel vervaardigd. Dit paneel dient goed zichtbaar opgesteld te worden op het strand.

6. **Wetten en regels over het gebruik van het strand moeten duidelijk zichtbaar zijn nabij de ingang van het strand, op provinciale/gemeentelijke borden en/of het Blauwe Vlag informatiepaneel. Op verzoek dient de regelgeving gemakkelijk te verkrijgen zijn bijvoorbeeld bij de VVV's, op het gemeentehuis of op het strand. (V)**

Wetgeving die betrekking heeft op strandgebruik en -beheer moeten op verzoek gemakkelijk beschikbaar zijn in het gemeentehuis, terwijl de gedragscodes voor het strand, in relatie tot de activiteiten van de bezoekers op het strand, op het strand zelf, nadrukkelijk ter plekke aanwezig dienen te zijn, of op een aanplakbord, of aangeplakt op de betreffende informatiepunten. Dergelijke informatie moet op alle belangrijke toegangspunten naar het strand aangeboden worden.

WATERKWALITEIT

7. Het strand voldoet aan de eisen voor waterkwaliteit en frequentie van bemonstering. (V)

Iedere Blauwe Vlag locatie heeft een officieel innamepunt voor de bemonstering van het zwemwater. Als er sprake is van eventuele veruiliingsbronnen, dan kan besloten worden om extra bemonsteringspunten in te stellen om bewijs te leveren dat eventuele vervuiling van deze bronnen afkomstig is.

Er dient bemonstering plaats te vinden van microbiologische en fysieke-chemische parameters.

In het geval van binnenwateren waarin tijdens droge periode het zwemwater gevuld wordt door een externe bron dient ook aan de standaard van de Blauwe Vlag te worden voldaan.

Bemonstering dient plaats te vinden 30 cm onder het wateroppervlakte. Indien sprake is van vervuiling door minerale olie dient het monster vanaf het wateroppervlak genomen te worden.

Frequentie bemonstering.

Er mag maximaal 30 dagen zitten tussen twee bemonsteringen gedurende het Blauwe Vlag seizoen. Het Blauwe Vlag programma accepteert geen aanvragen van stranden, hoe lang of kort het seizoen ook is, waar minder dan 5 monsters genomen zijn. Het eerste bemonsteringsmoment dient binnen 30 dagen voorafgaande de start van het Blauwe vlag seizoen genomen te zijn. Wanneer een bemonsteringsresultaat boven de toegestane waarden is en er een zorg is voor mogelijke langdurige vervuiling, is het aan te bevelen de frequentie van de bemonstering op te voeren om het incident van vervuiling te achterhalen.

In geval van een overschrijding van korte duur dient deze aanvullende bemonstering genomen te worden om te bevestigen dat de waterkwaliteit weer op het niveau is binnen de grenzen van de Blauwe Vlag. Deze aanvullende bemonstering maakt geen deel uit van de reeks bemonsteringen om de waterkwaliteit over het seizoen vast te stellen. Indien het noodzakelijk is een overschrijding te vervangen voor de lange termijn reeks, mag van een extra bemonstering gebruik gemaakt worden, mits deze 7 dagen na de overschrijding genomen is. Het weglaten van de oorspronkelijke overschrijding van de waterkwaliteit van de laatste bemonstering is toegestaan met een maximum van 15% van het totaal aantal bemonsteringen gedurende het seizoen, óf één bemonstering per seizoen, afhankelijk van het aantal bemonsteringen.

Bij de berekening van 15% van het aantal bemonsteringen wordt als volgt afgerond: $2,49 > 2$; $2,50 > 3$.

Voor het geval van het gebruik van een herbemonstering zoals hierboven omschreven dient dispensatie aangevraagd te worden bij de Internationale Jury. Indien de herbemonstering erkend is door de EU (aangevraagd door de Nederlandse instantie) dan is een dispensatie niet nodig, een melding aan de internationale coördinatie volstaat dan.

In tegenstelling tot de oude waterkwaliteitsmethode hoeft de Blauwe Vlag bij een kortstondige overschrijding van de waterkwaliteit niet gestreken te worden. Dit is ook niet mogelijk omdat de berekeningen gebaseerd zijn op de gemiddelde waterkwaliteit van de afgelopen vier seizoenen. Echter, in geval van calamiteiten, bijvoorbeeld vervuiling door olie, aangespoeld materiaal of andere calamiteiten, dient de Blauwe Vlag wél gestreken te worden en dient bij de ingang van het strand de reden voor het strijken van de vlag gepubliceerd te worden. Na afloop van de calamiteit mag de vlag weer gehesen worden. De national operator Blauwe Vlag Nederland dient op de hoogte gebracht te worden.

8. Analyse van de waterkwaliteit (V).

Een onafhankelijke officieel geautoriseerde instantie dient de bemonsteringen te nemen en de waterkwaliteit te beoordelen.

Een onafhankelijk laboratorium voert de analyses uit. Deze organisatie heeft een nationale of internationale accreditatie om deze taak uit te voeren.

In het geval dat de bemonstering of analyse niet onafhankelijk is uitgevoerd, dient een dispensatieverzoek te worden ingediend bij de internationale jury van de Blauwe Vlag.

Analysemethoden

Om een verhoogde kwaliteit en een goede vergelijkbaarheid van de gegevens voor de kwaliteit van het zwemwater te waarborgen, aan de hand waarvan de kandidaten voor de Blauwe Vlag beoordeeld worden, heeft FEE gekozen te werken volgens de Europese (CEN) of Internationale (ISO) standaard.

De resultaten van de bemonsteringen dienen zodra deze beschikbaar zijn doorgegeven te worden aan de Nederlandse National Operator Blauwe Vlag (uiterlijk binnen één maand). In de praktijk levert de verantwoordelijke instantie de gegevens direct aan het secretariaat van de Blauwe Vlag, of zijn hier afspraken over gemaakt met de strandbeheerder.

Voorafgaande aan het seizoen dient een overzicht van de bemonsteringsdata beschikbaar te zijn. Bemonsteringen mogen maximaal 4 dagen afwijken van deze bemonsteringsdata. Extreme omstandigheden uitgezonderd. Indien meer dan vier dagen is afgeweken dan dient de nationale jury hiervoor een dispensatie aan te vragen bij de internationale jury.

In het geval van een verzoek om vrijstelling van gegevens, of het in aanmerking komen van een kandidaat als speciaal geval:

Speciale omstandigheden kunnen zich voordoen als een locatie hoge metingen heeft gehad als gevolg van een bekende en aangetoonde oorzaak tijdens het zwemseizoen.

Speciale gevallen op grond van incidenten die ongewoon zijn maar niet ongebruikelijk zijn voor in de omgeving, worden niet in overweging genomen.

Het buiten beschouwing laten van de gegevens van de kwaliteit van het zwemwater op grond van uitzonderlijke weersomstandigheden dienen goedgekeurd te zijn door de landelijke instanties verantwoordelijk voor de controle van de wetgeving op het gebied van zwemwaterkwaliteit, voordat een dergelijk geval door de internationale Blauwe Vlag jury in overweging wordt genomen. Het verzoek moet ondersteund worden door meteorologische gegevens die aantonen dat de weersomstandigheden werkelijk uitzonderlijk waren.

Als een voorval van zware vervuiling aantoonbaar toegewezen kan worden aan een ongeval of ander onontkoombaar, maar inmiddels rechtgezet, voorval, dan is het mogelijk om een kandidatuur voor de Blauwe Vlag als speciaal geval in te dienen. De onderbouwing dient niet alleen aan te tonen dat het voorval inmiddels voorbij is, maar ook dat de vervuiling als gevolg hiervan, onmiskenbaar met het betreffende voorval te maken had.

Reeks bemonsteringen.

De resultaten van de 4 voorgaande seizoenen dienen meegenomen te worden in de aanvraag voor de Blauwe Vlag. Om voor de Blauwe Vlag in aanmerking te komen, dient aangetoond te worden met de bemonsteringsuitslagen, dat het zwemwater binnen de criteria van de Blauwe Vlag valt.

Voor nieuwe stranden is vereist dat minimaal 20 bemonsteringen beschikbaar zijn. Deze bemonsteringen mogen in één of twee voorafgaande seizoenen genomen. Een nieuwe kandidaat kan een aanvraag pas indienen als er 20 bemonsteringen beschikbaar zijn. Hierbij blijft gelden dat er minstens 5 nodig zijn per seizoen. Voorbeeld: men heeft 10 bemonsteringen uit jaar 1, 10 bemonsteringen uit jaar 2.

De uitslag van de bemonstering dient gecommuniceerd te worden op het strand. Blauwe Vlag Nederland heeft hiertoe waterkwaliteitposters gemaakt. De aanvrager van de Blauwe Vlag is verplicht de reeks van bemonsteringen gedurende het seizoen hierop kenbaar te maken. Het Blauwe Vlag secretariaat stuurt de uitslagen naar de contactpersonen die voorafgaande aan het seizoen zijn doorgegeven aan de national operator.

9. Het strand mag niet worden aangetast door lozingen van industrieel afval of rioolwater (V).

Er dient gedocumenteerd te worden dat het water van welke lozing dan ook in het strandgebied Herzien en vastgesteld door FEE in 2008 en van kracht per 2010

van de gemeente het milieu niet beïnvloedt.

Aanbeveling: er mag geen enkele toevoer zijn van industrieel of stedelijk afvalwater, waardoor de microbiologische of fysisch-chemische kwaliteit van het water ook maar in het minst beïnvloed wordt, ook al komt de oorzaak van de vervuiling van buiten de gemeente.

De nationale coördinator moet in kennis gesteld worden van alle lozingspunten in het gebied van de voorgedragen stranden en de gemeente in het algemeen. Het is noodzakelijk dat de monsterlocaties, zoals genoemd onder 1, precies worden vastgesteld, zodat bepaald kan worden of afvoerkanalen van stromen of riolen invloed hebben op de kwaliteit van het zwemwater.

Met betrekking tot industriële vervuiling, moet de nationale coördinator op de hoogte worden gesteld van industriële productiebedrijven en fabrieken in de nabije omgeving van de stranden van de gemeente en hun mogelijke invloed op het milieu. Bovendien moeten de betreffende instanties kunnen aantonen dat het gebied beschermd wordt tegen milieu-aanslagen van nabijgelegen industriële bedrijven, dat er afdoende controle wordt uitgeoefend, en dat er zich geen gevallen voordoen die de volksgezondheid of het milieu bedreigen.

10. Het strand moet voldoen aan de criteria van de microbiologische parameters *Escherichia Coli* (E-Coli) en Intestinale Entrococcon (V).

De Blauwe Vlag hanteert de onderstaande limieten voor E-coli en Intestinale Entrococcon.

Parameter	Limiet
E-Coli	250 cfu/100 ml
Intestinale Entrococcon	100 cfu/100 ml

Cfu: "colony forming units"

Percentile berekening.

Voor toetsing of een strand in aanmerking komt voor de Blauwe Vlag is een compliance vereist van 95 percentile van bovengenoemde limieten. Dit is in overeenstemming met de EU Zwemwater richtlijn 2006 als ook de aanbeveling van de WHO (World Health Organisation). Dit percentile moet berekend worden voor zowel de parameter E-coli als de parameter Intestinale Entrococcon. Als van één van beide parameters er een overschrijding is, dan voldoet het strand niet aan de criteria van de Blauwe Vlag.

Stranden in EU landen die voor de Blauwe Vlag in aanmerking willen komen moet de EU classificatie "Uitstekend" (Excellent) hebben.

11. Criterium inzake fysische en chemische parameters (V)

Het zwemwater dient te voldoen aan de volgende parameters inzake pH waarde, olie en drijvende stoffen:

- pH waarde tussen 6 en 9
- er is geen zichtbare spoor van oliedruppels op het wateroppervlakte. Het water stinkt niet. Het strand wordt gemonitord op (olie) verontreiniging en rampenplannen zijn voorhanden om actie te ondernemen in geval van olie verontreinigingen.
- Er is geen drijvend materiaal in het zwemwater aanwezig zoals afval, hout, plastic, flessen, containers, glas of ieder andere substantie die niet in zwemwater thuishoort.

MILIEU MANAGEMENT.

12. De Blauwe Vlag locatie heeft een strand management overleg (G).

Het strand management overleg is betrokken bij alle criteria van de Blauwe Vlag, en ziet er op

toe dat het strand binnen de criteria valt. Dit overleg kan bestaan uit de relevante stakeholders op lokaal niveau, zoals gemeente, hotelsector, strandmanager, reddingsdienst, voorlichtings/educatie organisatie als IVN, Stichting Duinbehoud of Natuurmonumenten, een lokale NGO en overige gebruikersgroepen van het strand (paviljoenhouder, activiteiten vereniging zoals surfclub).

In dit overleg zit ook de centrale strand manager. Hij/zij bespreekt in dit overleg alle lopende zaken, krijgt ook ondersteuning van betrokkenen. Besloten kan worden om een milieu management systeem op te zetten met mogelijke externe audits.

Gemeenten met meerdere Blauwe Vlag stranden behoeven niet per strand een dergelijk overleg te hebben, maar volstaan met één overlegvorm.

13. Het strand voldoet aan wet- en regelgeving (V).

De gemeente dient te beschikken over een plan voor het gebruik en de ontwikkeling van de grond in de kuststreek. Dit plan en de huidige activiteiten van de gemeente in de kuststreek dienen te voldoen aan de bouwreglementen en regels met betrekking tot de bescherming van het kustgebied. Indien het een zeer kleine gemeenschap betreft, kan het deel uitmaken van een groter regionaal plan. (V)

Het strand en het onmiddellijke achterland moeten in overeenstemming zijn met de officiële bouwvoorschriften en bestemmingsplannen.

De locatie van voorzieningen en het gebruik van het gebied rond het strand en de omgeving moeten voldoen aan milieu- en ruimtelijk ordeningswetgeving. Aan deze richtlijnen en/of wetgevingen moet door de aanvrager van deze voorzieningen en activiteiten, op eigen verantwoordelijkheid, worden voldaan.

Voorzieningen op het strand, bouwwerken, en ander gebruik van het strand en omgeving, moet in overeenstemming zijn met wetgeving die betrekking heeft op het gebruik van kustwateren of binnenwateren, waaronder wetgeving die betrekking heeft op natuurbescherming.

De gemeente moet op dit moment en in de toekomst, deel uitmaken van een bestemmingsplan of er zelf één hebben opgesteld, waarin het gebruik van de betreffende kustgebieden aan zee of aan de binnenwateren en de omgeving beschreven staat. Dit plan moet bij de aanvraag beschreven zijn, of een kopie van het betreffende onderdeel van het plan als achtergrondinformatie bijgevoegd. Verder kan deze op verzoek, bij inspecties ter plekke, aan controle onderhevig zijn.

Het publiek moet betrokken worden bij het opstellen en de uitvoering van het bestemmingsplan. De Blauwe Vlag Campagne stelt het op prijs als de aanvragende gemeente duurzame ontwikkelingsprojecten uitvoert waarbij participatie van het grote publiek centraal staat, zoals plaatselijke 'Agenda 21'-initiatieven, of projecten waarbij actoren op het milieugebied ervoor zorgen dat het gebruik van hulpbronnen en afvalwater wordt beperkt, met name met betrekking tot de waterhuishouding. Ook worden natuurbeschermingsprojecten die zich richten op het zee- of binnenwatermilieu gestimuleerd, vooral als deze de plaatselijke bevolking bij het beheer en de zorg betrekken.

14. Het strand is schoon (V).

Gedurende het zwemseizoen dient het strand, indien nodig, dagelijks te worden schoongemaakt.

Afval mag niet op het strand achtergelaten worden, waar het zich ophoopt en gevaar oplevert en afschuw veroorzaakt. Het strand moet voldoen aan de landelijke richtlijnen met betrekking tot afval. Daarom moeten maatregelen getroffen worden die ervoor zorgen dat het strand regelmatig wordt gecontroleerd en schoongemaakt, afhankelijk van de gebruikintensiteit en de schade die afval aan het strand kan toebrengen.

stranden nadelig effect hebben op de onderhoudstoestand van het betreffende strand. Daarom dienen niet alleen de Blauwe Vlag stranden regelmatig gecontroleerd en schoongehouden te worden, maar ook alle andere drukbezochte stranden in de buurt.

15. Algen vegetatie of natuurlijk afval (V).

Het is niet toegestaan dat algen of andere soorten vegetatie zich op het strand ophopen en daar gaan liggen rotten, behalve in speciaal daartoe aangewezen gebieden en op voorwaarde dat dit geen overlast veroorzaakt.

De natuurlijke aanwas van zeewier en andere alg-achtige vegetatie door golven en getijden is onvermijdelijk en wordt aanvaard, zolang het maar geen overlast veroorzaakt. Dit houdt in dat het niet toegestaan is het te laten liggen en het te laten ophopen tot het punt waar het gevaar of ongemak oplevert voor het publiek.

Aan de andere kant vormt zeewier een natuurlijk onderdeel van het ecosysteem in de kustgebieden. De kustgebieden moeten ook beschouwd worden als een levende en natuurlijke omgeving, en niet alleen als een recreatiegebied dat zo netjes mogelijk gehouden dient te worden. Daarom moet de controle van zeewier op het strand niet alleen rekening houden met de behoeften van de bezoekers, maar ook met de biodiversiteit van het kustgebied.

Als het nodig mocht blijken het zeewier of de andere planten te verwijderen, dient overwogen te worden of dit op een milieuvriendelijke wijze kan gebeuren, bijvoorbeeld door verwerking als compost of meststof.

In sommige gebieden wordt zeewier op het strand gedroogd om later gebruikt te worden als meststof of om de structuur van de duinen te verbeteren. Zonder dit uitstekende gebruik teniet te doen, moet er wel op gewezen worden dat de strandgasten er geen hinder van mogen ondervinden.

16. Op het strand zijn voldoende afvalbakken/containers en worden regelmatig geleed (V).

Er dienen voldoende afvalbakken aanwezig te zijn die op gedegen wijze zijn bevestigd en die regelmatig worden geleegd. Afval, algen en andere vervuilende stoffen dienen op adequate wijze op het strand te worden verzameld. Het op het strand opgehaalde vuil dient te worden verwijderd en naar een officieel goedgekeurde vuilstortplaats te worden gebracht.

Een door de wet toegestane afvalverwijdering houdt in dat deze uitgevoerd wordt door een door de autoriteiten op basis van milieu-eisen aangewezen vergunninghouder. Het is de taak van de gemeente die de Blauwe Vlag ontvangt ervoor te zorgen dat het afval op correcte wijze verwijderd wordt, of nu gebruik gemaakt wordt van de eigen afvalverwerkingsplaatsen of van een gemeenschappelijke afvalverwerkingsplaats.

Afvalcontainers moeten er behoorlijk uitzien. Naast functionaliteit dient aandacht te worden besteed aan de esthetische kwaliteiten ervan. De materialen waaruit ze vervaardigd worden dient zo milieuvriendelijk mogelijk te zijn. We adviseren verder om, waar mogelijk, gescheiden afvalverwerking mogelijk te maken, zoals glasbakken, papiercontainers, blikbakken, en aparte afvalbakken voor het composteren van zeewier en dergelijke. Aantallen en afstanden tussen de afvalcontainers op het strand zijn afhankelijk van de inhoud ervan, hoe vaak ze geleegd worden, en het aantal strandgebruikers.

Een alternatief voor een aantal kleinere afvalcontainers op het strand zelf, is om grotere afvalbakken te plaatsen bij de belangrijkste toegangspunten van het strand. Een dergelijke aanpak maakt het wel essentieel om de strandgasten duidelijk te maken dat zij hun afval meenemen wanneer zij het strand verlaten.

Bij de keuze van het soort afvalcontainers en de plaatsing ervan, dienen de volgende punten in overweging genomen te worden:

- inhoud
- milieuvriendelijke materialen
- verschillende soorten afval

gescheiden afvalverwerking (glas, blik, papier, GFT)
aantallen bezoekers
frequentie van legen en schoonmaken in het hoogseizoen
plaatselijke omstandigheden, zoals wind, hoogwater, meeuwen die afvalbakken doorzoeken op eetbaars
toegankelijkheid, bijvoorbeeld hoogte, begaanbaar oppervlak

17. Het strand beschikt over faciliteiten gescheiden afval inname (V).

In het geval de gemeente recyclebaar afval inneemt voor haar burgers (papier/plastic/glas), dan dienen deze afvalstromen ook op het strand gescheiden te worden ingenomen. In het algemeen betreft dit papier en glas. Sommige gemeenten werken al met de oranje bakken voor plastic. Indien dat het geval is, dan dienen deze ook aan het strand te staan.

De faciliteiten hoeven niet noodzakelijkerwijs op het strand zelf geplaatst te worden. Het is acceptabel om ze in de buurt van het strand, bijvoorbeeld langs wandelpromenades of op parkeerterreinen, te plaatsen.

Met name voor stranden in een stedelijke omgeving is het belangrijk om mogelijkheden voor gescheiden afvalinzameling te bieden.

Bij de aanvraag van de Blauwe Vlag dient de aanvrager aan te geven welke fracties apart worden ingezameld. Indien géén gescheiden afval in de gemeente wordt ingezameld, dient dispensatie op dit criterium te worden aangevraagd.

De Blauwe Vlag moedigt alle gemeenten aan recyclebaar afval in te nemen aan het strand, ook al doet de gemeente dit nog niet in haar woonkernen.

18. Er zijn voldoende sanitaire voorzieningen (V).

Het aantal beschikbare toiletvoorzieningen op het strand moet een goede afspiegeling zijn van het gemiddelde aantal strandbezoekers in het hoogseizoen, de lengte van het strand en het aantal en de plaatsen van de belangrijkste toegangspunten. Toegang tot de toiletfaciliteiten moet veilig zijn en mag geen hinder ondervinden van verkeer.

Toiletfaciliteiten kunnen zich in de buurt van winkeltjes of horecabedrijven bevinden, die algemeen toegankelijk zijn voor het grote publiek. Er dienen ook toiletten beschikbaar te zijn voor bezoekers met een lichamelijke handicap.

Toiletten moeten voorzien zijn van wastafels, zeep en schone handdoeken (van papier of stof) of een heteluchtdroger.

Het is aan te bevelen om, waar mogelijk, milieuvriendelijke materialen, zeep en handdoeken te gebruiken.

Er moet aandacht geschonken worden aan het uiterlijk en onderhoud van de toiletfaciliteiten. Ze moeten goed aansluiten bij de natuurlijke omgeving en de bestaande bebouwing, en moeten regelmatig onderhouden worden zodat ze er netjes uit blijven zien en een aantrekkelijk beeld op het strand vormen.

19. De sanitaire voorzieningen zijn schoon (V).

De toiletten zijn schoon. De regelmaat waarmee de toiletten schoongemaakt worden dient in overeenstemming te zijn met het gebruik. Toiletten op stranden waar elke dag een behoorlijk aantal bezoekers komt, moeten elke dag gecontroleerd en schoongemaakt worden. Bij de schoonmaak dienen ook deuren, wastafels en andere voorzieningen te worden gereinigd.

In de sanitaire ruimte hangt een overzicht van schoonmaaktijden.

20. Het sanitair is aangesloten op een riooleringssysteem (V).

De rioolingsafvoer van dergelijke faciliteiten mag niet onbehandeld in de grond of in de zee

geloosd worden. In dorpen of gemeenten waar een rioolwaterbehandeling bestaat, dienen deze faciliteiten aangesloten te worden op de gemeentelijke riolering. Voor afgelegen stranden is het acceptabel om de afvoer afzonderlijk, regelmatig en zonder dat het milieu belast wordt, te regelen. Ook worden individuele reinigingsinstallaties geaccepteerd.

21. Camperen, autorijden, afvalstort (V).

Op het strand mag niet:

met auto's gereden worden, tenzij specifiek toegestaan
met auto's of fietsen wedstrijden gereden worden
afval gestort worden
zonder toestemming gekampeerd worden

Stranden waar auto's toegestaan zijn, moeten duidelijk aangegeven parkeerterreinen bezitten, en daarnaast ook duidelijke autovrije zones. De waterkant dient te allen tijde volledig autovrij gehouden te worden.

Niet-toegestaan gemotoriseerd verkeer, het storten van afval, en kamperen dient op het strand verboden te worden en de informatie over deze beperkingen moet duidelijk zichtbaar tentoongespreid worden (dit kan gebeuren als onderdeel van de gedragscode in criterium 10).

Bij voorkeur dienen auto's niet toegestaan te worden op Blauwe Vlag stranden. Waar auto's op het strand niet geheel verboden kunnen worden, moet dit wel een goede reden hebben en moet het uitstekend in de hand gehouden worden door middel van goed aangegeven rijstroken en parkeergebieden. Ook de autovrije zones moeten goed aangegeven worden. Daarenboven dient er op het strand regelmatig, wanneer de situatie dit vereist, door (verkeers)politie gesurveilleerd te worden. Tegelijkertijd dient op het strand een 50 m-zone vanaf de waterkant verboden terrein verklaard te worden voor auto's. In ieder geval moet het overgrote deel van het strand volledig autovrij blijven.

Waar er geen fysieke afsluiting is die voorkomt dat auto's op het strand kunnen komen, dient er een plaatselijke verordening te zijn tegen niet-toegestaan verkeer, het storten van afval en kamperen. Deze informatie moet duidelijk aangegeven worden in de omgeving van het strand.

De Europese Blauwe Vlag Campagne stelt het op prijs wanneer alternatieve methoden van vervoer worden bevorderd, zoals openbaar vervoer - bijvoorbeeld strandbusdiensten en fietsverhuur (eventueel gratis). Aan dergelijke initiatieven wordt, met name in drukke strandgebieden, door de Blauwe Vlag commissie extra aandacht besteed.

Het wordt niet geaccepteerd wanneer het strand, of het omringende gebied, gebruikt wordt om afval te dumpen. Dit moet door de plaatselijke autoriteiten afdoende gecontroleerd worden. Op dezelfde manier mag er op het strand alleen gekampeerd worden als dit uitdrukkelijk is toegestaan. Als blijkt dat de plaatselijke autoriteiten of reddingsbrigades en niet-geautoriseerd kamperen niet kunnen voorkomen, dan kan het strand niet in aanmerking komen voor de Blauwe Vlag.

22. Toegang honden, paarden en overige huisdieren (V).

Landelijke wetgevingen met betrekking tot honden, paarden en andere huisdieren dient op het strand streng te worden nageleefd. Onder alle omstandigheden dient controle te worden uitgeoefend op de toegang en activiteiten van deze dieren.

Gedurende het gehele zwemseizoen moeten honden op alle aangrenzende gebieden aangelijnd zijn of goed onder appèl staan. Aan de (landelijke) wetgevingen betreffende honden, paarden en andere huisdieren moet heel strikt gehouden worden en de toegang en activiteiten van deze dieren moet onder alle omstandigheden zorgvuldig gereguleerd worden. Eigenaars moeten worden aangespoord of verplicht om de uitwerpselen van hun dieren op te ruimen.

Het wordt aanbevolen om een duidelijk aangegeven, voor iedereen toegankelijke hondenuitlaatplaats aan te leggen. Eigenaren van honden moet worden gevraagd de hondenuitlaatplaats op te ruimen, waarvoor speciale vuilnisbakken geplaatst worden.

23. Gebouwen en strandfaciliteiten worden goed onderhouden (V).

Apparatuur aan het strand omvat alle faciliteiten of diensten die niet in andere criteria omschreven staan, zoals speelterreinen en aanlegsteigers. Deze moeten regelmatig gecontroleerd en onderhouden worden, om ervoor te zorgen dat ze veilig zijn in het gebruik en dat zij geen doorn in het oog zijn temidden van een verder schoon en mooi strand.

Ook het uiterlijk van apparatuur en gebouwen op het strand verdient aandacht. Ze dienen goed te passen binnen de natuurlijke omgeving en de bebouwing in de buurt, goed ontworpen te zijn en aan milieu- en esthetische eisen te voldoen.

Alle in aanbouw zijnde constructies, alsook gevaarlijke, vervallen structuren, moeten afgesloten worden om toegang voor het publiek en met name kleine kinderen te voorkomen. Dit mag verder het genoegen van de strandgebruiker niet in de weg staan.

Waar verder nog aandacht aan geschonken moet worden: zijn de materialen schoon; de mate van verval; het potentiële risico dat men loopt als gevolg van achterstallig onderhoud. Verder moeten de gevolgen voor het milieu van het gebruik van verf en andere materialen, gebruikt bij het onderhoud van de apparatuur en de gebouwen, in de gaten gehouden worden. Gebruik waar mogelijk milieuvriendelijke materialen.

24. De ontwikkeling van het koraalrif wordt bijgehouden.

Niet van toepassing in Nederland.

25. Bevordering duurzaam transport naar het strand (G).

De gemeente bevordert het gebruik van ecologisch verantwoorde transportmiddelen op en in de omgeving van het strand, zoals fietsen, wandelen en openbaar vervoer.

Dit criterium heeft betrekking op alle activiteiten die:

- openbaar en collectief vervoer aanmoedigen
- de aanleg van fietspaden, alsook fietsverhuur en rijwielstallingen, aanmoedigen
- verkeerscirculatieplannen om het verkeer te geleiden en de pieken van files af te zwakken
- de ontwikkeling van voetgangers-/wandelpaden bevorderen.

Het is gewenst dat de aanvrager een verkeersbeheersplan heeft. In het verkeersbeheersplan zijn maatregelen met betrekking tot het verkeersaanbod van en naar het strand en de gevolgen ten aanzien van het ruimtebeslag en luchtverontreiniging in de kustregio opgenomen.

VEILIGHEID EN DIENSTEN.

26. Op het strand is een reddingsbrigade en/of reddingsmiddelen aanwezig (V).

Gedurende het zwemseizoen dienen reddingsbrigades aanwezig te zijn en/of dienen er voldoende veiligheidsvoorzieningen te zijn genomen, hetgeen onder andere inhoudt dat er reddingsmateriaal met gebruiksaanwijzing en een direct bereikbare telefoon aanwezig dienen te zijn. Het reddingsmateriaal moet goedgekeurd zijn door de nationale instanties op dat gebied en voorzien te zijn van een gebruiksaanwijzing. De uitrusting moet permanent op het strand aanwezig en direct te gebruiken zijn en er moet regelmatig op eventuele gebreken worden gecontroleerd. Daarnaast moeten reddingsbrigades volgens nationale, door de autoriteiten of vakorganisaties vastgestelde richtlijnen worden opgeleid en gediplomeerd.

Het hebben van adequate reddingsuitrusting(en) moet gezien worden als een onderdeel van de algehele strategie, waaronder ook informatie en educatie. Waar reddingsapparatuur wordt aangebracht moet deze goed zichtbaar zijn en op regelmatige afstand van elkaar bevestigd,

zodat men er vanaf elk punt op het strand snel bij kan komen. Tussenafstanden van honderd à tweehonderd meter worden aanbevolen op een strand zonder reddingsbrigades. Alle apparatuur moet regelmatig gecontroleerd worden en moet voldoen aan landelijke richtlijnen. Apparatuur moet vergezeld gaan van gebruiksinstructies en wat te doen in geval van een redding.

De aanwezigheid van een reddingsbrigade wordt aanbevolen om de veiligheid van het strand in de gaten te houden, met name op drukbezochte stranden.

Als op het strand gesurveilleerd wordt door reddingsbrigades, moeten de tijden waarop en het gebied waarin gesurveilleerd wordt, duidelijk aangegeven worden. Strandwachten moeten de juiste kwalificaties bezitten, behaald aan een erkend en bevoegd trainingsinstituut en geëxamineerd door gekwalificeerde, onafhankelijke examinatoren. Alleen gediplomeerde reddingsbrigades mogen in dienst genomen worden en hun diploma's moeten voor indiensttreding geëvalueerd worden.

Strandwachten mogen alleen aangenomen worden voor deze specifieke taak en niet in combinatie met andere taken, zoals watersportverhuur en andere diensten zoals schoonmaak en dergelijke, tenzij er meer dan één reddingsbrigade tegelijkertijd dienst heeft.

Het is aanbevelenswaardig dat reddingsbrigades uniformen dragen conform het algemeen herkenbare rood/geel of op een andere wijze die hen gemakkelijk herkenbaar maken op een druk strand.

Zwemgebieden waarin door reddingsbrigades gesurveilleerd wordt, dienen duidelijk aangegeven te zijn. Het gebied moet zowel op de kaart als op informatiepunten aangegeven staan en op het strand zelf met markeerpunten of vlaggen. Het volgende, algemeen herkende vlaggengebruik, wordt aanbevolen:

rood = gevaar
rood/geel = gebied dat door reddingsbrigade gesurveilleerd wordt
zwart/wit = alleen voor water gerelateerde sporters (surfers, kite surfers)

Tenzij er al een landelijk vlaggensysteem bestaat.

Een extra, aanvullend vlaggensysteem, dat in veel landen gebruikt wordt om de toestand van de zee aan te geven, gebruikt de kleuren van verkeerslichten. Dit systeem dient alleen gebruikt te worden als er gegarandeerd efficiënt en nauwgezet toezicht wordt gehouden.

rood = gevaar
geel = voorzichtigheid geboden

Waar geen reddingsbrigades aanwezig zijn dient het publiek ingelicht te worden over veiligheidsvoorzieningen, waaronder reddingsuitrusting, toezicht, het betreffende gebied en afspraken buiten het seizoen.

Het is van wezenlijk belang dat de gemeente onderzoek heeft gedaan naar de risico's van het strand, zo mogelijk bijgestaan door een geëigend landelijk instituut of organisatie, en dat een adequate strategie van reageren op basis daarvan is geformuleerd.

27. Er dient een gemakkelijk te herkennen eerstehulp post op het strand aanwezig te zijn. (V)

Eerste hulp moet aanwezig zijn:

- a) in de vorm van een aanwezige reddingsbrigade, of
- b) in de vorm van een bemande eerstehulp post met gekwalificeerd personeel, of
- c) apparatuur in een winkel of andere strandvoorziening op het strand zelf, of
- d) direct op het strand beschikbaar voor het publiek.

De eerstehulp post kan worden bemand of voorzien van gemakkelijk toegankelijke apparatuur. Het wordt ten sterkste aanbevolen om drukke stranden en stranden waar veel kinderen komen een bemande eerstehulp post bezitten. Het eerstehulppersoneel dient uiteraard voldoende gekwalificeerd te zijn.

Eerstehulpstations of locaties van eerstehulpapparatuur moeten duidelijk zichtbaar op het strand aanwezig zijn.

De tijdstippen waarop de stations bemand zijn en de alternatieve regelingen buiten het seizoen, moeten duidelijk aangegeven worden.

28. Er zijn gemeentelijke en/of regionale rampenplannen om het hoofd te bieden aan milieurampen. (V)

Dergelijke rampenplannen dienen een beschrijving te omvatten met een duidelijk omschreven procedure, met als doel efficiënt te kunnen handelen in een noodgeval, zodat het vervuilingprobleem, in samenwerking met de plaatselijke instanties, zo snel mogelijk opgelost kan worden.

Het rampenplan moet in elk geval aangeven:

- met welke mensen in geval van vervuiling contact opgenomen moet worden
- welke administratieve handelingen, diensten en mensen benodigd zijn om het probleem op te lossen
- wat de procedure is voor de bescherming, en eventuele evacuatie, van mensen
- wat de procedure is om mensen te waarschuwen en te informeren

In het noodplan moet aangegeven worden wie wat moet doen in geval van nood, waaronder vervuilingsvorvallen.

Het publiek dient, door middel van bijvoorbeeld aanplakbiljetten op informatiepunten op het strand, in de media, of door andere relevante communicatiemethoden, op de hoogte gesteld te worden van eventuele vervuiling en de mogelijke gevaren.

Om de integriteit van de Blauwe Vlag en de reddingsbrigades te waarborgen, is het van wezenlijk belang de vlag neer te halen wanneer zich enige schending van de criteria heeft voorgedaan, zoals bijvoorbeeld vervuiling door riolering.

In de aanvraag moet verwezen worden naar het rampenplan, bijvoorbeeld in de vorm van een schriftelijke noodprocedure of actieplan. Vermeld tevens het referentienummer van het rampenplan of de naam van het plan. Ook moeten de naam-, adres-, en woonplaatsgegevens, telefoonnummers en dergelijke van degene die de plaatselijke verantwoordelijkheid draagt voor de uitvoering van het plan, vermeld worden.

29. Er dient toezicht te worden gehouden op de verschillende gebruikers van het strand en de wijzen waarop het strand gebruikt wordt, teneinde onenigheid en ongelukken te voorkomen. Indien het strand grenst aan natuurgebieden, dienen er maatregelen te zijn genomen om eventuele negatieve gevolgen van het gebruik van en het verkeer van en naar het strand en het water tegen te gaan.(V)

Er dient rekening gehouden te worden met tegengestelde en niet bij elkaar passende wensen van de verschillende gebruikers, zoals aparte gebieden om te zwemmen, te surfen, te windsurfen, en met gemotoriseerde vaartuigen te varen.

Zwemmers moeten beschermd worden tegen alle vaartuigen. Er dient onderscheid gemaakt te worden tussen gemotoriseerde vaartuigen als motorboten, waterskiërs en speedboten, en deze moeten gescheiden worden van roei- en zeilboten. Aanbevolen afstand: gemotoriseerde voertuigen 100-200 van de baderszone.

Er moet ook worden overwogen hoe geluidsoverlast, door bijvoorbeeld gemotoriseerde activiteiten, stereo-apparatuur en vliegers, ingeperkt kan worden.

De verschillende zones moeten duidelijk aangegeven worden bij informatiepunten, toegangspunten en -wegen, gepubliceerde informatie en in het water door middel van drijvende touwen met goed zichtbare boeien.

Op dezelfde manier moeten conflicten tussen recreatief gebruik en natuurbeheer in de

overwegingen meegenomen worden, en voorkomen. Het is onacceptabel als recreatieve activiteiten schade berokkenen aan de omgeving, zoals toename van kusterosie, onherstelbare schade aan beplanting, het losscheuren van zeewier van de bodem door verankering van pleziervaartuigen, vervuiling door lozing van huishoudelijk afvalwater van deze vaartuigen, verstoring van vogels en andere dieren door gemotoriseerde vaartuigen. Sommige terreinen, waarvan blijkt dat ze extra gevoelig zijn, moeten zorgvuldig beheerd en gecontroleerd worden. In dergelijke gevallen moet aangetoond worden dat erkende plaatselijke natuurbeschermingsorganisaties benaderd zijn voor adviezen en hulp en dat beschermde gebieden en zeldzame of beschermde planten en dieren afdoende worden beschermd. Daarom wordt van de kandidaten ook verwacht dat zij bij hun aanvraag voor de Blauwe Vlag aangeven waar in de buurt van het strand zich dergelijke gebieden bevinden.

Het kan nodig zijn om bepaalde activiteiten of evenementen te beperken, te spreiden of op andere wijze te beheersen, zowel met doel het genoegen en de veiligheid van de andere strandgebruikers te bevorderen, als om de natuur te beschermen.

Deze bescherming moet gebeuren voor de veiligheid van de bezoekers, alsook voor de ontspanning van lichaam en geest, om te voorkomen dat het strand verandert in een rumoerig spelgebied. Verder moet een te intensief strandgebruik voorkomen worden, zodat flora en fauna intact blijven.

30. Toegang tot het strand moet veilig zijn (V)

Zoals in de inleiding uitgelegd is, moet een strand goed toegankelijk zijn om in aanmerking te komen voor de Blauwe Vlag. Bovendien moet de toegangsweg ook veilig zijn.

Daarom moeten stranden die normaal gesproken slecht toegankelijk zijn, zodanige voorzieningen krijgen dat ze toch veilig te bereiken zijn, bijvoorbeeld door middel van stevige trappen met een goede leuning. Tegelijk moeten ook de wegen in de buurt van het strand veilige oversteekplaatsen hebben.

Strandpromenades en trappen naar het strand moeten goed afgewerkt en goed onderhouden zijn om als veilig aangemerkt te worden en het oppervlak van het parkeerterrein moet ook in goede staat zijn. Er dienen goed aangegeven parkeerplaatsen voor invaliden aanwezig te zijn, die gemakkelijk toegang bieden tot de voorzieningen van het oord.

Als het absoluut noodzakelijk is om op het strand te parkeren (hulp- en onderhoudsdiensten) moet dit veilig, beheerst, duidelijk aangegeven en begrensd zijn. Overige toegangswegen moeten ook veilig zijn, met afdoende verkeersregeling voor voetgangers, fietsers en gemotoriseerd verkeer, en veilige trappen en voetpaden. Aanleg van fietspaden wordt, waar relevant, sterk aangeraden. Ook dienen er voldoende parkeerplaatsen en fietsenstallingen aanwezig te zijn.

Waar wandelpromenades zich meer dan twee meter boven het strand bevinden, moeten duidelijke waarschuwingen en/of een balustrade aanwezig te zijn om ongelukken te voorkomen. Met name wanneer een strand uit stenen bestaat. Raadpleeg ook criterium 24, met betrekking tot mensen met een handicap.

Alle personen moeten vrij toegang hebben tot het strand, en mogen hier op het zand vertoeven, zwemmen, en het strand weer verlaten, zonder dat zij toegangsgeld hoeven te betalen, of lid of klant hoeven te zijn van een club of hotel, tenzij dit in relatie staat tot een speciale dienst die in verband staat met dit gebied.

31. Op het strand is drinkwater ter beschikking (G).

De drinkwatermogelijkheid kan binnen het toiletgebouw aangelegd worden, of elders op het strand, zolang het maar buiten bereik van vogels en andere dieren is. De drinkwatermogelijkheid kan de vorm aannemen van een drinkfonteinje.

32. Ten minste één strand binnen een gemeente is toegankelijk voor minder validen en

heeft faciliteiten voor minder validen (V).

Tenminste één van de stranden van de gemeente dient over toegangswegen en toiletfaciliteiten te beschikken die geschikt zijn voor gehandicapten, behalve wanneer dit vanuit topografisch oogpunt niet mogelijk is. Indien de gemeente slechts één strand met een Blauwe Vlag heeft, moet dit strand beschikken over toegangswegen en toiletfaciliteiten die geschikt zijn voor gehandicapten, behalve wanneer dit vanuit topografisch oogpunt niet mogelijk is.

Informatie over deze stranden moet bij VVV-kantoren, website etc. te verkrijgen zijn.

Opritten voor gehandicapten moeten waar mogelijk aanwezig zijn. De toegang moet voldoen aan de ISO-normering voor toegang voor lichamelijk gehandicapten tot gebouwen. Het strand moet onder alle omstandigheden voldoen aan de landelijke wetgevingen met betrekking tot toegang en faciliteiten voor lichamelijk gehandicapten.

Soms kunnen, in buitengewoon ontoegankelijke gebieden, zoals bij steile klippen of duingebied van los zand geen opritten aangebracht worden. Als geen van de Blauwe Vlag stranden binnen de gemeente toegangsopritten voor lichamelijk gehandicapten kunnen aanbrengen, moet de reden hiervoor duidelijk aangegeven worden bij de aanvraag.

Daarbij moet er op alle parkeerterreinen bij de stranden een speciale parkeerplaats voor gehandicapten aanwezig zijn. Toegang tot het strand moet door middel van toegangsopritten mogelijk zijn voor mensen met diverse handicaps. Toiletfaciliteiten moeten toegankelijk zijn voor minder validen.